

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สร้างงาน สร้างอาชีพและรายได้ให้กับประเทศอย่างมหาศาล เพราะนักท่องเที่ยวแต่ละคนมีการใช้จ่ายเงินง่ายๆ ซึ่งเงินเหล่านี้ย่อมหมุนเวียนและกระจายไปสู่ท้องถิ่นและรากหญ้าหลายเท่าตัว นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังได้สัมผัสแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างความประทับใจ พอใจ รวมทั้งได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้อย่างมากมาด้วย ทั้งนี้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยในยุทธศาสตร์ข้อที่ 1 ว่า “การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียน โดยการพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต” เพราะการท่องเที่ยวเป็นวิธีการเรียนรู้ที่แบบยืดและเกิดความเพลิดเพลินใจตลอดเวลาด้วย ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) จึงได้กำหนดเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551 - 2553) เกี่ยวกับการท่องเที่ยวไว้ในยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 เรื่องการสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและกำหนดไว้ในกลยุทธ์การวิจัยที่ 4 เรื่องการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวโดยเน้นประเด็นการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยวและพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวซึ่งนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาตินี้เป็นกรอบการทำวิจัยและให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนนำไปดำเนินการจัดทำกรอบพัฒนาให้เกิดผลต่อไป (คู่มือ : การประเมินผลข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2552 ตามมติคณะรัฐมนตรี) โดยจังหวัดชัยนาทได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศจังหวัดชัยนาทไว้รวม 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาทอยู่ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ การสร้างโอกาสและการกระจายรายได้ มีกำหนดเป้าประสงค์ไว้ว่า พัฒนาอุตสาหกรรมขนาดย่อมการท่องเที่ยว การบริการและการค้า พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า จะเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดให้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 และระดับของการพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 (แผนปฏิบัติการ 4 ปี พ.ศ. 2548-2551 ของจังหวัด)

จากยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดชัยนาทดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูง ที่สมควรจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ทางศาสนา ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตหรือการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และ OTOP เป็นต้น

แต่เป็นที่น่าเสียดายที่นักท่องเที่ยวมักจะผ่านจังหวัดชัยนาทไปภาคเหนือมากกว่า นับว่าเป็นปัญหาหนักอกของจังหวัดชัยนาทอย่างแท้จริง

ต่อมาเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2551 คณะนักวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ในฐานะที่มีวิทยาเขตตั้งอยู่ที่จังหวัดชัยนาท ได้เดินทางมาสำรวจสภาพแหล่งท่องเที่ยวและเข้าร่วมประชุมกับผู้แทนของจังหวัดชัยนาท ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท และหัวหน้าประชาสัมพันธ์จังหวัดชัยนาท เพื่อปรึกษาว่าสมควรทำการวิจัยในลักษณะใดบ้าง ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาความเห็นร่วมกันให้ทำวิจัยเพื่อการกำหนดเส้นทาง (Route) การท่องเที่ยวไว้เป็น 5 จุด ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและมีความพร้อมที่จะพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบบูรณาการได้ ตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด ดังนี้

จุดที่ 1 ตำบลเขาท่าพระ อำเภอเมือง ได้แก่ 1) สวนนกชัยนาท 2) วัดเขาท่าพระ 3) วิหารหลวงปู่สุข สำหรับสวนนกชัยนาทนั้นอยู่ก่อนเข้าตัวเมือง 2 กม. บ้านเขาพลอง ตำบลเขาท่าพระ อำเภอเมือง มีเนื้อที่ 248 ไร่ เป็นสวนกรนงขนาดใหญ่ที่สุดในเอเชีย มีตาข่ายครอบคลุมพื้นที่จากเขาพลองลงมาถึงที่ราบ ภายในกรนงขนาดใหญ่ นั้นยังแยกเป็นกรนงขนาดเล็ก ปานกลาง และใหญ่ แยกนกและสัตว์น้อยใหญ่ จุดเด่นที่นี่เป็นแห่งเดียวที่มีหุ่นฟางนก นอกจากนี้มีสวนงู สวนน้ำที่ได้มาตรฐาน ร้านขายของที่ระลึก จักรยานน้ำ รถไฟเล็ก และที่สำคัญมีส้มโอขาวแตงกวาที่มีรสอร่อยไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วย (ผลผลิตของส้มโอได้ 10 ล้านต้นต่อปี)

จุดที่ 2 ตำบลชัยนาท อำเภอเมือง ได้แก่ วัดพระบรมธาตุวรวิหาร ตั้งอยู่ที่บ้านท้ายเมือง ตำบลชัยนาท อำเภอเมือง เป็นพระอารามหลวงชั้นโท สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนต้น มีตำนานพื้นบ้านเล่ากันว่า มีพระภิกษุรูปหนึ่งลงไปสรงน้ำที่หน้าวัดในเวลาจวนจะพลบค่ำ ได้ยินเสียงวัดตุกกระทบขันตักน้ำและเห็นแสงเป็นประกายจึงหยิบมาดูก็แน่ใจว่าเป็น พระบรมสารีริกธาตุ จึงอัญเชิญบรรจุไว้ในองค์พระเจดีย์ จากการบอกเล่าของท่านเจ้าอาวาสว่า พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ รัชกาลที่ 4 ได้เคยเสด็จมาถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุที่วัดนี้ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ก็เคยทรงเสด็จมาถวายสักการะด้วย จึงนับว่าเป็นวัดที่มีความสำคัญมาก มีพระอุโบสถและพระประธาน รวมทั้งมีพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชัยนาทมุนี ตั้งอยู่ที่บริเวณวัดนี้ที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าศึกษาหาความรู้ได้ตามอัธยาศัย

จุดที่ 3 ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา ได้แก่ 1) วัดอินทราราม (วัดตลุก) และ 2) เขื่อนเจ้าพระยา สร้างขึ้นเป็นเขื่อนแรกของประเทศไทย ยาว 237.50 เมตร มีช่องระบายน้ำ 16 ช่อง มีประตูเรือติดกับเขื่อน ด้านขวากว้าง 14 เมตร เพื่อให้เรือเข้าออกได้ จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีทิวทัศน์สวยงาม ในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปีจะมีนกเป็ดน้ำจำนวนมากนับหมื่นตัวมาอาศัยอยู่บริเวณเขื่อน และที่เขื่อนมีร้านขายปลาสดและปลาแห้งไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยว (จับปลาได้ 5-6 ล้านต้นต่อปี)

จุดที่ 4 ตำบลธรรมามูล อำเภอเมือง ได้แก่ วัดธรรมามูลวรวิหาร และตำบลมะขามเฒ่า อำเภอ วัดสิงห์ ได้แก่ วัดปากคลองมะขามเฒ่า สำหรับวัดธรรมามูลนั้น อยู่ทางทิศเหนือของตัวจังหวัดขึ้นไป 8 กิโลเมตร เป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคู่เมือง สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยพญาสิทธิราชย์ราชวงศ์สุโขทัย ในสมัยก่อนหน้าวัดเป็นสถานที่จัดงานแข่งเรือที่ยิ่งใหญ่ของชาวชัยนาท สิงห์บุรี สุพรรณบุรี และนครสวรรค์ วัดแห่งนี้มีหลวงพ่อธรรมจักร เป็นพระพุทธรูปยืนปางห้ามญาติ ซึ่งมีรูปธรรมจักรอยู่ที่ พระหัตถ์ขวาของพระพุทธรูปเป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์มาก ส่วนวัดปากคลองมะขามเฒ่า หรือ วัดหลวงปู่ศุข ซึ่งเป็นพระอาจารย์ที่มีชื่อเสียงด้านคาถาอาคม ทำให้วัดนี้มีชื่อเสียงเรื่องพระเครื่อง ภายในพระอุโบสถมีภาพเขียนสีพระหัตถ์สมเด็จพระมงคลเจ้ากรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ที่มาของชื่อมะขามเฒ่าเพราะมีต้นมะขามอายุนับร้อยปี ตั้งอยู่หน้าวัดริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ต่อมาถูกน้ำเซาะตลิ่งพังหายไป สิ่งสำคัญของวัดคือ มณฑป ที่หลวงปู่ศุขใช้คาถาอาคมสร้างขึ้น ถือว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของวัด ภายในพระวิหารมีหุ่นขี้ผึ้งรูปเหมือนของหลวงปู่ศุขสมัยหนุ่มและแก่ นอกจากนี้ยังมีชาวบ้านนำสินค้าและผลิตผลทางการเกษตรมาขายในบริเวณวัดด้วย

จุดที่ 5 ตำบลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี อยู่ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 28 กิโลเมตร มีวัดโบราณบริเวณนี้เป็นจำนวนมาก เช่น วัดพระแก้ว เป็นวัดโบราณที่สำคัญวัดหนึ่งมีองค์เจดีย์สี่เหลี่ยมศิลปะแบบละโว้ผสมทวารวดี ที่มีความงดงาม ยอดเรือนธาตุ เป็นศิลปะสมัยสุโขทัยผสมศรีวิชัย จัดเป็น “ราชินีแห่งเจดีย์ทั้งหมดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ส่วนวัดมหาธาตุ เป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคู่เมืองแพรกมาตั้งแต่สมัยโบราณมีพระปรารักษ์กสิมพะเพียง พระพุทธรูปนั่งและพระพุทธรูปสร้างด้วยศิลาเรียกว่า หลวงพ่อหอม และมีเสาหลักเมืองเรียกว่า หลวงพ่อหลักเมือง

จุดท่องเที่ยวทั้ง 5 จุดนี้ ครอบคลุมพื้นที่ 7 ตำบล 4 อำเภอในจังหวัดชัยนาท คณะผู้วิจัย จะทำการศึกษาและวิจัยในลักษณะบูรณาการในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวทั้งด้าน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเชื่อ ธุรกิจชุมชน ผลิตผลทางการเกษตร หัตถกรรม การแปรรูป การเกษตร เป็นต้น โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในภายนอก (SWOT Analysis) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถใน การท่องเที่ยวของแต่ละจุดแล้วนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์เพื่อสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวที่เป็นรูปธรรม สำหรับส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาทอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์หลักของแผนงานวิจัย

1 วัตถุประสงค์หลักของแผนงานวิจัย

เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ โดยกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวด้านวัด วัฒนธรรม ด้านเกษตร และด้านวิสาหกิจชุมชน ของพื้นที่ 7 ตำบลในจังหวัดชัยนาท

2 วัตถุประสงค์รองตามโครงการย่อยทั้ง 4 โครงการ ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์โครงการย่อยที่ 1

2.1.1 เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดชัยนาท

2.1.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาทโดยใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

2.2 วัตถุประสงค์โครงการย่อยที่ 2

2.2.1 ศึกษาศักยภาพในการพัฒนาขีดความสามารถการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวิสาหกิจชุมชน

2.2.2 ศึกษาแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาขีดความสามารถการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวิสาหกิจชุมชน

2.2.3 ศึกษากระบวนการการผลิตเชิงเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน

2.2.4 ประเมินมาตรฐานผลิตภัณฑ์และความเข้มแข็งของกลุ่ม

2.2.5 สังเคราะห์แนวทางส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวิสาหกิจชุมชน

2.3 วัตถุประสงค์โครงการย่อยที่ 3

2.3.1 เพื่อศึกษาความพร้อมของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เป้าหมาย

2.3.2 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เป้าหมายให้มีความพร้อมในการสนับสนุนการท่องเที่ยว

2.3.3 เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ให้มีความพร้อมต่อการสนับสนุนการท่องเที่ยว

2.3.4 เพื่อประเมินผล ความพร้อมของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ในพื้นที่เป้าหมาย ในการสนับสนุนการท่องเที่ยว

2.4 วัตถุประสงค์โครงการย่อยที่ 4

2.4.1 เพื่อศึกษาสถานะของขีดความสามารถ กลยุทธ์การตลาดและการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท ทั้งด้านศักยภาพ ข้อจำกัด จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค

2.4.2 เพื่อเสนอกลยุทธ์การพัฒนาการตลาดและกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของระดับชาติและจังหวัด แนวโน้มสถานการณ์ทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

เป็นการศึกษาประชาชนที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาท เช่น ข้าราชการ นายกและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว กลุ่มเกษตร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

เป็นการศึกษาในเขตพื้นที่ 7 ตำบล ในจังหวัดชัยนาท ได้แก่

1. ตำบลมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์
2. ตำบลธรรมามูล อำเภอเมือง
3. ตำบลเขาท่าพระ อำเภอเมือง
4. ตำบลตลุก อำเภอสรรพยา
5. ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา
6. เทศบาลตำบลชัยนาท อำเภอเมือง
7. เทศบาลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1 เป็นการศึกษาเฉพาะ ประวัติศาสตร์จังหวัดชัยนาท วัฒนธรรมท้องถิ่น หลักการ วิธีการ แนวทางการพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ศักยภาพหรือ ความพร้อม และแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาขีดความสามารถการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และวิสาหกิจชุมชนของ จังหวัดชัยนาท รวมทั้งกระบวนการผลิตเชิงเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน

3.2 เพื่อศึกษาความพร้อมและความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว แนวทางหรือ วิธีการในการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งด้านการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ด้วย

วิธีการฝึกอบรมตาม หลักสูตรเฉพาะทางที่กำหนดไว้ โดยใช้เวลาอบรมเนื้อหา รวม 2 วัน แล้ว
ดำเนินการประเมินการฝึกอบรมเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรที่เข้าอบรม เพื่อนำความรู้ไป
ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทั้ง 7 ตำบล

3.3 เพื่อศึกษาสถานะของขีดความสามารถ กลยุทธ์ทางการตลาดการประชาสัมพันธ์การ
ท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาทรวมทั้งวิเคราะห์ศักยภาพด้วย SWOT คือ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และ
อุปสรรคของกลยุทธ์ทางการตลาดของการท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท ตลอดจนเสนอกลยุทธ์การ
พัฒนาการตลาดและกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การ
ท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาท เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการกำหนดแผนการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ
ของจังหวัดชัยนาทต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว หมายถึง นโยบาย โครงการ หรือ
กิจกรรมต่างๆที่ใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมา
ท่องเที่ยวและเกิดความประทับใจ โดยให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว

ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น หมายถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของเมืองหรือชุมชนในท้องถิ่น
การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม หมายถึง การท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยว
ได้รับความรู้ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตของ
ประชาชนในชุมชนที่แหล่งท่องเที่ยวนั้นตั้งอยู่

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หมายถึง กิจกรรมที่มีลักษณะรวมกลุ่มชาวบ้านดำเนินการดังต่อไปนี้
กิจการผลิตสินค้า กิจการบริการ กิจการค้าปลีก กิจการค้าส่ง และวิสาหกิจขนาดย่อมสมาชิก ไม่
เกิน 50 คน ขนาดกลางไม่เกิน 200 คน

บูรณาการ หมายถึง การระดม / เชื่อมโยง / ผสานกำลัง / ระดมทรัพยากรที่มีอยู่ / ความคิด
(ทุนทางสังคม) จากทุกภาคส่วน เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และประโยชน์ร่วมกัน โดย
แนวทาง มีเวทีพูดคุย ประชุมร่วมกัน เพื่อสัมมนาศักยภาพทางชุมชน / สังคมโดยกำหนดการทำงาน
ร่วมกัน กำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกัน

การพัฒนาขีดความสามารถแบบบูรณาการ หมายถึง การพัฒนา การฝึกอบรมบุคลากรที่
เกี่ยวข้องให้มีความสามารถ มีความเชี่ยวชาญในงานให้ตรงตามเป้าหมายของงาน เช่น เพื่อให้บุคลากร
สามารถปฏิบัติงานให้บริการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการได้ ซึ่งจะต้องใช้ความรู้ความสามารถทั้ง
ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชนจังหวัดชัยนาท รวมถึงการจัดทำแผน
กลยุทธ์การตลาด

ศักยภาพของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง ความสามารถ หรือ ความพร้อมที่จะกระทำให้เป็นผลสำเร็จของชุมชนในด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านมูลค่าเพิ่ม และด้านการส่งเสริมการตลาด

การจัดทำแผนชุมชน หมายถึง การค้นหาปัญหาของชุมชน (ข้อมูลของชุมชน) เพื่อกำหนดอนาคตของชุมชน มีแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยใช้ระบบการมีส่วนร่วมทุกรูปแบบร่วมกันของชุมชน เพื่อกำหนดรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยว / โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน และต้องร่วมกันกลั่นกรองความต้องการและสอดคล้องของชุมชน

กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ชุมชน หมายถึง ทำความเข้าใจในการจัดทำแผน โดยการสำรวจข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการเพื่อจัดลำดับความสำคัญ

ยุทธศาสตร์ หมายถึง รูปแบบการทำงานกลุ่มที่มีวิสัยทัศน์ในการปรับปรุงความพร้อมและความสามารถของกลุ่ม เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและการเกษตรในระยะสั้นและระยะยาว

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การท่องเที่ยวชุมชนเกษตรกรรม วนเกษตร สมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมทั้งสถาบันวิจัยการเกษตรในพื้นที่ 6 ตำบล

บุคลากร ด้านการท่องเที่ยว หมายถึง บุคลากรที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อันได้แก่ เจ้าหน้าที่ภาครัฐประจำพื้นที่ ผู้ประกอบการ ร้านค้า โรงแรม แหล่งท่องเที่ยว ของที่ระลึก ผู้ประกอบการนำเที่ยว มัคคุเทศก์ รวมถึงประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาท

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรการฝึกอบรม ด้านการท่องเที่ยว ที่มุ่งเน้นในการพัฒนาขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวให้กับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาท และเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาทโดยผ่านการวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรมแล้ว

การสื่อความหมายทางการท่องเที่ยว หมายถึง การนำเสนอข้อมูล ที่มีความสำคัญ ประวัติศาสตร์ ความรู้ทางวิชาการ เกร็ดความรู้ ของแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง ให้กับนักท่องเที่ยวทราบ โดยการสื่อความหมายด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย การนำเสนอในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ แผ่นพับ ป้ายสื่อความหมาย กิจกรรม การนำชม การบอกเล่า ซึ่งการนำเสนอต้องทำให้น่าสนใจ และมีความสอดคล้องกัน อย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ทางการตลาด หมายถึง วิธีการที่ใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการตลาด ขั้นตอนในการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการตลาด การเลือกตลาดเป้าหมายและการออกแบบส่วนผสมทางการตลาดเพื่อสนองความพึงพอใจทางการตลาดและบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร

การวางแผนประชาสัมพันธ์ หมายถึง การกำหนดการตัดสินใจและการดำเนินงานอย่างมีระบบ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นการแสวงหาเหตุผลของอุปสรรคและปัญหาตลอดจนเป็นการเตรียมการแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการเลือกใช้สื่อในการติดต่อสื่อสารให้เข้าถึงกลุ่มประชาชนเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลดีต่อชื่อเสียงและภาพพจน์ของสถาบัน และเพื่อให้ได้รับความร่วมมือสนับสนุนตลอดจนการยอมรับจากประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

แผนงานวิจัยนี้ จะก่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของจังหวัดชัยนาท ดังนี้

1. ได้องค์ความรู้ใหม่ที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือในด้านต่างๆ เช่น ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ธุรกิจชุมชน และการเกษตร เป็นต้น ของแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 5 จุด รวม 7 พื้นที่ ใน 4 ตำบล

2. มีฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวทั้ง 5 จุด ใน 7 ตำบล และ 4 อำเภอ ไว้เพื่อการศึกษาเรียนรู้ เกิดความภาคภูมิใจ และหวงแหนวัฒนธรรมของจังหวัดสืบไป โดยประชาชนและเยาวชนรวมทั้งนักท่องเที่ยวไม่น้อยปีละ 300,000 คน เห็นคุณค่าของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว

3. ได้แนวทางการพัฒนาขีดความสามารถทั้งด้านการส่งเสริม อนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ ท้องถิ่น การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและแผนกลยุทธ์ด้านการตลาด